

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 30 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzetűri hirde-
tésnél olcsóbb. Nyiltér
sora 25 kr. Belyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

hivatalos lap október 13-iki száma a következő legfelsőbb leiratot hozta:

A belügyministerium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Gromon Dezsőt, Bács-Bodrogh megye, valamint Szabadka, Zombor és Baja városok főispáni állásától, eddigi hű és buzgó szolgálatában szerzett kiváló érdemeinek elismerése mellett, saját kérelmére fölmentem. Kelt Schönbrunnban, 1880. évi október hó 10-én. Ferenc József s. k. Tisza Kálmán s. k.

Villámcsapásként szádulgotta be csütörtökön ezen hir városunkat s az egész megyét. Az ámulat első pillanatai után az a nyomasztó levertség vett erőt rajtunk, melyet akkor tapasztalhatlan, akit elvesztett. Növelte ezen fájdalmas közlehangoltságot a hirnek váratlanul meglepő volta. Minden arc egy-egy kérdőjelle vált s megdöbbenve mondotta a másoknak, hogy történt valami, ami igaz, de mégse akarjuk hinni.

És csakugyan Bács-Bodrogh megye árva lett, árva, ki tudja, mennyi időre. Azt az érellyes, tapintatos, igazságos, leereszkedő, mégis kemény kormányost, aki vezetett bennünket, elrabolta tőlünk mostoha sorsunk. Alkotásai, rövid négy évi szereplésének közhasznú sikerei, mint egy félig kész faiskola az időközben elhalt kertészre, gyászolva néznek utána.

Ó többet lendített megyénkben, de kivált Zombor városán négy rövid év alatt, mint mások egy fél század alatt. Ennek általános érzete az, ami bennünk a sajnálat és részvét mellett a ragaszkodó hála érzelmeit parancsolólag fölkelte.

A központi tisztikar nevében a megyei alispán kedden fog tőle Vajszkán bucsut venni.

Mi, mint e nagy megye közönségének szerény nyilvános tolmácsa, olvadó részvétellel kívánjuk acél lelkének, hogy ezen összezúzó sorscsapással győzelmesen megküzdve, ismét minél előbb azon keveseink sorába állhasson, akiknek önmagát jutalmazó gyönyör a közügyért tenni és kik egyetlen jutalmukat szeplőtlen öntudatukban keresik és találják.

LEVELEZÉS.

Gara, 1880. október hó 10-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Rövid idő óta Gara községében olyan események merülnek fel, hogy az ember már kénytelen hinni azt, miszerint ázsiai vad nép között lakik. Ugyanis folyó hó 3-án éjjel egy Budai János nevezetű vaskuthi magyar esőzt a főutcában úgy eldöngözték, de csak a fejét, hogy másnap bele is halt. Ki volt a tettes? mai nap sem tudni. Kijött Bajáról Cserba vizsgáló bíró és Sztruhák orvos urak, boncolták az embert és csak is fején találtak egy hatalmas koponya repedést, mely a halált okozta. De a vizsgálatnak semmi eredménye.

Folyó hó 9-én éjjel ismét Pencz Ádám községünk jegyzőjét meglesték, midőn szülői háztól haza ment, és három hatalmas ütést mértek fejére úgy hogy azonnal összerogyott. Az első ütés hátulról feje tetejére méretett, mely a bőrt felrepszette, de az orvosok constatálása szerint csont repedés nincs; a második ütés midőn már a földön feküdt jobb arára méretett halántékán alul, fülnél keresztül, melyet szét is hasított, úgy hogy össze kellett varni; a harmadik ütés az úgy nevezett pofa csontot találta, tehát ebből látszik hogy épen agyon akarták verni, mert csak is a fejre ütöttek. A tetteseket felismerte, állítása szerint garaiak Dobler János és András testvérek és Knipf István 22 és 18. éves legények, Gara községének a szeméje. Be is vannak fogva, kíváncsiak vagyunk az eredményre. Ezen esettől azt lehetne következtetni, hogy a fenti csősz gyilkosai is ezek voltak, mert itt is, amott is csak a fejre veretett.

Hogy ily sajnós és szomorú esetek fordulnak elő községünkben — valljuk be az igazat — előjárásunk

erélytelensége az oka, ki a neki törvény által adott jogot vagy nem tudja, vagy nem akarja gyakorolni, hanem mindent lazán hagy folyni, a kihágásokat kellő szigorral nem bünteti: sőt néha simogatja, így azután nem kell csodálni, hogy ilyen szomorú esetek merülnek fel. Ehhez járul még a szülők hanyagsága a nevelésben, kik a lelkészek és tanítókkal karöltve nem járnak, sőt gyakran saját példájokkal az ellenkezőt tanítják. Ha ez még tovább is így tart, és a felsőbb-ség sem intézkedik másképp egész erélyvel, akkor a kaptos ember este ki sem mer menni a házából; mert nem tudja, hol lesi meg ily gazember és leüti minden ok nélkül.

A csend és rend helyreállítására nem szükséges más, mint hogy eme tettesek példászerűleg megbüntessenek, szolgabíránk erélyesen fellépjen, az előjáróságot felelőségre vonja, és a ki hivatalát be nem tölti odábittsa. Általában a jelenlegi állapot semmit sem ér, vannak előjárók, vannak csendőrök minden faluban, de mind ezekről csaknem azt lehet mondani, hogy csak névszerint léteznek. Tisztelet a csekély kivételnek.

Ilyen eseteknél akaratlanul is eszünkbe jut, mit tesz a botbüntetést eltörölni. A mi népünk erre még nem érett. Csak is ettől félt, de ha bezárják, vagy pénzbírságot vetnek reá, fel sem veszi. Ilyen gazembereknek szabad botot használni, embert vele agyonütni, de egy bírónak nem, mindjárt hatalommal visszaélést követ el, megbüntetik és hivatalától elmozdítatik. Ugy hiszem jönni fog még azon idő, hogy a botbüntetés vissza fog állíttatni, be fogja ezt látni a magas kormány is, csak is a visszaélést kell korlátozni, illetőleg megbüntetni. Azt mondják nem civilizált államba való a botbüntetés, bár úgy volna. De vajlon a mi népünk az e? legjobban tudja az, a ki a néppel folytonos érintkezésben van. Könnyű a honatyáknak ilyen törvényeket alkotni, de tessék bármely faluba bejönni és bot nélkül bíraskodni, akkor be fogja látni, mily üdvös volt a botbüntetést általában eltörölni.

Ribovics András
plébános.

Petrovosszellő, 1880. oct. 8.

E lap multi számában egy Petrovosszellőről keltett levelet olvastam, melyhez kénytelen vagyok hozzá szólni, mivel ama levél írja nem vett magának annyira fáradságot; hogy az általa említett tanügyi rendeltetésnek — a mint kifejezi magát — tulajdonképeni okát kifürkészte volna.

Hogy az olvasó közönség ne hogy ferde véleménynyel bírjon az itteni tanügyi eljárásokról, szükségesnek látom az alábbiakat közölni.

A községi képviselő testület még f. évi július hó 19-én elhatározta középületeinek, s így az iskoláknak is kitisztítását és javítását, árlejtsi határnapul ugyan a hó 25-ét tűzvéni ki, mikor is az csak ugyan megtörtént, oly kikötéssel adatott át az illető vállalkozónak, hogy a tanterem belsejét szeptember 1-re, külsőjét pedig szept. 15-ére tartozik elkészíteni.

A helybeli róm. kath. iskolaszék pedig a f. évi augusztus hó közepén tartott gyűlésen a tanév megkezdését szept. 3-ára határozta.

Az iskola javítási munkálatok augusztus elején, és nem végén, a mint azt ama levél írja állítja, csakugyan meg is kezdték, de előre nem látott akadályok merültek föl, ilyen volt az egyik az, hogy javítás közben tünt ki miszerint három tanterem pallatja oly korhadat állapotban volt, hogy azonnali újítást kívánt, mi a költségvetésben nem lévén említve, új árlejtsést tett szükségessé, másik akadály a folytonos esőzés volt, mely egész augusztus hónap majdnem megszakítás nélkül tartott, s a mi az építkezést nagyon is akadályozta.

Ez akadályok folytán a tanterem a kitűzött határidőre csakugyan nem készülhetett el, s így a tanítás sem vehette kezdetét a fennebb kitűzött napon, hanem csak szept. 27-én, — s nem a mint ama levél írja állítja — oct. 15-én.

Ez tehát azon nagy rendeltetés a mi fölött ama levélírója oly nagyon panaszkodott, hogy pedig panaszkodásának alaptalanságáról meggyőződjk a tekintetben is, hogy a késedelem végett még nem szenvedett a tanügy épen oly sokat, mint állítja, ajánlom az 1868. XXXVIII. törvényeikk figyelmes átolvasását, melynek az 54-ik §. szóról-szóra így szól „A szorgalomidő falu helyen éven át legalább nyolc, városban legalább kilenc hónap legyen.”

Ebből úgy hiszem ama levél írója is át fogja látni, hogy nálunk, sem az iskolaszék, sem a kettős felügyelet (egyházi és világi) semminemű megrovásra méltó rendtelenséget el nem követett, mert községünk még bizon csak falu, de még ha város volna is, szept-

ember 27-től még nagyon meg lehet tartani a kilenc hónapi szorgalmi időt.

Végül nem tartom feleslegesnek az alábbi tényez az alkalommal nyilvánosságra hozni, midőn épen a tanügytereni buzgósága van a községnek pellengére állítva, holott épen a közel multban f. évi augusztus hónap fényes példáját adta a tanügy iránti pártolási-nak községünk, ugyan is megvásárolt egy telket épülettel együtt 3800 frtért, a hol ideiglenesen el van helyezve egy tanterem, s a mely telekre már a jövő évben állandó tantermet és tanítói lakot fog építtetni; továbbá ugyan ekkor vásárolt községünk az izraeliták részére is egy telket 840 frtért, a hová szintén a jövő évben szándékozik építtetni tantermet és tanítói lakot, s így mind a 10 tanterem állandó helyiségben leend.

Ez említettem tény elég fényesen és kézzelfoghatólag bizonyítja azt, hogy községünk nagyon is érdeklődik a tanügy iránt, és iparkodik is azt előmozdítani, csak azt csodálom, hogy ama levélírójának figyelmét — e csakugyan említésre méltó tény — elkerülte, holott a szorgalmi időnek későbbi megkezdését, a mint az az előbbi években történt, már megrovásra méltó rendtelenségnek kiáltja.

Saulus.

Jankovác, 1880. október 9.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Becses felszólítását vettem. Szívem fájdalmában még ugy szólván az első, tehát a legérzékenyebb benyomás alatt sietek a következő szomorú közleményemmel szolgálni a t. olvasóközönségnek.

Az előkelő családból származottaknak, a gazdagoknak, a rang, a méltóság és nagy tudomány miatt már életükben kiuntetteknek, az a szerencse jut osztályrészül, hogy még haláluk után is pompás és nagy-szerű temetés által a szegényektől, alacsony sorsuktól és a szerényen működöttéktől megkülönböztetnek.

Ritka kivétel történt e tekintetben Almáson, egy szegény de becsületes és derék népnevelővel Kersch Mátéval, ki 42 évig ernyedetlen szorgalommal lelkiismeretesen és pontosan viselte magasztos hivatalát és pedig Almáson 30 éven keresztül. Elte 60-ik évében a kérelhetlen halál őt kiragadta folyó hó 7-én a haldoklók szentségeinek ajtatos fölvétele után kedves családja, jó ismerőseinek, hű barátjainak és hálás tanítványainak köréből.

A vallását tisztelő, családját szerető, a népnevelés körül fáradozó jó keresztény családapa és tanító hült tetemei folyó hó 8-án tétettek az örök nyugalom helyére. Ravatalához sietett mindenki, ki őt szerette és tisztelte, a gyászborult család, testületek és egyesek diszes szállagu koszorukat ajálták az elhunytának, mintegy jelenteni akarván, hogy hervadatlan korona körözzé a népnevelés sz. ügyéért izzadt, de már hideg halántékok. A ki csak megjelent a kisenvedettnél, buzgón imádkozott lelke enyhülteért és keserű könnyeket hullatott.

Délután 3 órakor tartott a boldogultnak gyász temetése, melyen Almásnak színe java, a különféle hatóság, ugymint járásbíró, szolgabíró, stb. tagjai, a nép közül is dacára a nagy munkaidőnek, igen sokan megjelentek. A kerületi papság, különösen pedig a tanítósnak nagy számban volt képviselve.

A gyászszertartást főt. dr. Csicsáky József al-mási esperes-plébános ur végezte fényes segédlettel. A latin egyházi éneket négyes karban összhangzóan a régi fenséges dallammal, a latin ima után pedig egy alkalomszerű és igazán szívrható magyar éneket zengtek el a műkedvelők. Ezután megindult a gyászos menet és öreg apraja egyaránt szép rendben és bús meghatottsággal kísérel a szeretve tisztelt elköltözött nagy léleknek porhüvelyét. A temető bejáratnál egy megható jelenetnek valánk tanui, az iskolásgyermekek a kezükben tartott virágokat szétéptve, hullatták a koporsó elé, kifejezni akarván ezáltal ama nagy szomorúságot, mely mindazok lelkét marcangolja, kik fáj-lalják a koporsóban fekvő jó tanítójukat.

Az egyházi ima bevégeztével a bucsúzó énekkel felhangzott a keserű elválás miatti iszonyu fájdalmában megtört bús özvegynek és árváknak szívszakgató zokogása, mely a jelenlevőket a legmélyebb részvétre gerjeszté és egyszersmind ama buzgó ima fohászra, hogy csendes békesség lengjen a kedves elhunyt porai fölött és az örök világosság fényeskedjék neki és hogy a szegény özvegyek és árvák menyei Atyja, az el-takarított gondos családapa helyett, venné kegyes ol-talmába az igazán árván elmaradott családott.

Még az volna kívánatos, hogy a szerény munkás népnevelő elárult családja Almás községétől oly se-gélyben részesülhetne, hogy legalább szerföltött nagy-bú és gond nélkül lehajthatná fejét; akkor igazán

megérdemlené, hogy nemcsak mély részvéteért, de nemes tetteért sokáig e honban virágozzék és minden egyes lakosa megáldassék. Vajha azután Almás község nemes példája vonzana és azt minden község követné, ugy némileg leróhatná háláját az ügybuzgó és jó tanítói iránt, kiknek a nevelés és tanítás terén anynyi sokat köszönhetnek.

Somogyi

a jelenolt hálás tanítvány.

A „Bácska” szerkesztője fölkérte Gelléri Mór urat, a „Magyar Ipar” szerkesztő társát, mint országos hírű s elismert szakférfiút, hogy a budapest zimo nyi vasut által megyénknek keleten nyilando piac kihasználására vonatkozólag részletes és prakticus utmutatásokkal szolgálai sziveskedjék.

A töle vett készséges levélből, az ígért cikkekre való előleges figyelmeztetéssel közlünk ennyit:

„A mi becses fölhívását illeti, én ezennel készségesen ajánlkozom a kívánt irányban néhány szakcikket becses lapja számára megírni, annál inkább, mert legutóbbi brüsszeli tartózkodásom alatt volt alkalmam tanulmányokat tenni arra nézve: miképen lehet valamely állam meglevő és félig-meddig versenyképes iparát a kivitelre alkalmasan előkészíteni és külföldi piacokra vinni. A belgák eljárása e tekintetben a legpraktikusabb és nálunk is keresztülvihető. A fő az, hogy számot vessünk azzal, ami van, tekintettel legyünk erőnk ragyságára, megmérjük az elérhető és ne építsünk magunknak fellegvárakat, melyek szép színben kápráznak előttünk, de nem lakhatók s gyakorlati értékkel nem bírnak.

Ellensége vagyok a vadonatúj honmentő eszméknek, melyeknek legtöbnyire az a hibájuk, hogy túlságosan idealistikusok s a realis élet kebelébe be nem illeszthetők. Mint a gyakorlati élet embere, a gyakorlati élet szempontjából fogom cikkeimet írni s ezek elsejét tán már egyik oktoberi számban való közlés végett beküldeni.

S írom e cikkeket minden utógondolat nélkül. Szivesen szolgálak, ha csak egy ember érdekéről van szó s kétszeresen szivesen, ha egy megye iparosságának érdeke forog szóban.

Gelléri Mór.”

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés „Bácska” című lapjának ez idei 39. számában Kopping Péter ur, bácsalmási káplán nagy keservesen panaszkodik, hogy 300 forint évi fizetése ez idén 13 firtal megadóztatott, holott a IV oszt. kulcs szerint 7 firtal (talán 3 firtal) megadóztatandó lett volna. Ez ellen orvoslást szerzendő felkérte az ottani t. jegyző urat, hogy sziveskedjék nevében annak idején felszólalni, ki is felszólalván, annak az lett a vége „hogy a bácsalmási káplán 13 forint jövedelmi adót fizet.”

Az 1876. évi XV. t. c. 21. §-a azt mondja „az adó kivétő bizottság ülései nyilvánosak és azokról rendszer jegyzőkönyv vezetetik.” A 26. és 27-ik §§-ai pedig intézkednek a keletkezett végzések ellen hová és mikénti felszólamlásáról.

Alolirott megtekintette bácsalmási káplán ur adóbevallását s azt helyesnek találta, de a kirótt adó elleni felszólamlásának nyoma nincsen az illető iratok között, annak jeléül, hogy az az idézett törvényszakaszok értelmében besem is adatott.

Az igazság érdekében tehát kijelentem, miszerint Kopping Péter, bácsalmási káplán urnak a „panaszrovatban tett abbeli állítása, hogy felszólamlásának vége a lett, hogy a bácsalmási káplán 13 forint jövedelmi adót fizet” téves és alapnélküli; mert bácsalmási káplán ur felszólamlást nem adott be, az a felszólamlási bizottsághoz nem érkezett, következésképen állítólagos felszólamlása jelen bizottságnál nem is tárgyalathatott. Így állván a dolog: a tekintetes szerkesztő urat kérem, legyen szives jelen nyilatkozatnak becses lapjában helyt adni egyrészt az igazság érdekében, más részt pedig Kopping Péter bácsalmási káplán ur — megnyugtására.

Kelt Zomborban, 1880-ik évi oktober hó 10. napján.

Kockár Mihály,

a felszólamlási bizottság elnöke.

Az erdő kis halottja.

Még az este vig danával
Hivogatta párját,
Megeresztve báj-dalának
Andalító árját . . .
Viszhangozta erdő és rét
Gyönyörű viszhanggal . . .
Áhitatra ragadóbban,
Szebben nem szólhat dal.
És ma . . . im! kis fészke már csak
Holt szivecskét fűd be . . .
Lelke bús danába fult, mint
Napsugár a ködbe . . .
Kis virágként, mely illatát
Már mind kilehelte,
Fészken hűtlen párja őt meg
Semmisülve lette.
*
Megszakadt kis szíve;
Mert nagyon szeretett:
Viszonzatlanul nem
Élhet a szeretet.

— y. —

Mutatvány a „Bácskai Naptár”-ból.

A polifikus csizmodia.

(Folyt. és vége.)

Harmadik ének.

Tudnivaló, mi volt tovább Márton dolga:
Padlásról a szénát mind-mind lekotorta;
A műhelyből furó-faragó szerszámát
Fölhordta egy szálig — tatár győzi számát!

Az utcaán fityegő piros bádóg csizmát
Bevette, hogy rája az ajtót se nyissák.
Lelkére kötötte élete párjának,
Hogy egy hétig itthon nincs senki fiának.

Ha keresik hol van? — elment bőrért Pestre,
Előbb ne is várják, csak tán szombat estre;
Akinek csizmája van itt foltozóba,
Ha nem akar várni, vigye ebadóba!

Ekkép elül-hátul rendbe hagyva mindent,
Nagyot fohászodott, kérte a jó Istent,
Ki rasegítette a majszeri rangra,
Hogy szegényét jelen dolganak se vallja.

A tőkére tette föl a volt szent Jánost,
Vett róla mértéket kétszer, akurátost,
A vizező ronggyal jól lemosta porát,
Aztán így folytatta a bérmlás sorát:

Levette fejéről a csillagkoszorút,
Kiszedte fogóval ami szeg bent szorult,
A fészületet is kihuzta kezéből;
Hogy nem oda való — tudta öneszéből.

Majd a munka rendjén olyan képen fordít:
Levakarja a sok mézeescalácsot-mit;
A stólat meg inget betapasztja mésszel;
Bajuszát szakállát lemetszi fűrészzel.

Hogy meg ne ismerjék a reverendáján,
Arra nádas putrit festett térde táján.
Mért ne tudott volna, ki tizezer napja
Csizmát-cipőt fejből, mustra nélkül szabja?

Tán már készen is van? De bizon nem kész a!
Micsoda Flórián, akinél nincs dézsa?
Nyomban fölhozatta a libaitatót,
Addig illegette, míg oda nem passzolt.

Persze hogy ez nem ment ugy kutyafuttában!
Nem végezte ő ezt azon egyfolytában:
Közben saoglatott, kipihente magát,
Meg-meg csavarta a csikó-kulacs nyakát.

Sötétben rá ért már ellátni a kertig,
Mert ötödnap meg volt minden fiksom-fertig;
Ilyenkor abban főtt: hol vesz kétszáz téglát,
Mert a szobor alá talp is kell vagy hét láb.

Téglát vetni: persze hogy nem szobrász munka!
Ellátja a cigány — nem kell csak egy sunka.
De ő nem mehet — hisz el van menve Pestre!
No, ebben majd eljár Lucája, hitvesse.

Amint meglett hagyva: hol-hogy mikor álljon,
Kétszáz téglát ott volt egy fölöstök tájon,
Pénteken, a Bara-utca külső sarkán,
Vörös a fehérrel kupba rakva tarkán.

Senki se kereste, hogy az minek áll ott;
Háza elé más is rak ki téglát-válykot.
Zsiga kapott érte zsiros borralalót;
Be se számították néki a foglalat.

Lelkére kötötték: költséget ne nézzen,
De holnap estére tartson maltert készen,
Hogy takarodótul be legyen tapaszta
Éjfélig az új szent Flóriánnak talpa.

Rittig ugy is történt. Aztán nagy vigyázva
Föltették a szobrot téglá trónusára,
Eligazították, amennyire láttak,
Hogy arccal forduljon az égett utcának.

Márton megdicsérte Zsiga cigány dolgát,
Megfizette neki, amire rászolgált;
Összesugva, hogy majd találkoznak másnap,
Csendes jó éjszakát kívántak egymásnak.

Negyedik ének.

Faluhelyen minek volna kidobolni,
Hogy: ma akadkozik újságféle holmi?
Disznókihajtáskor a süket is tudja,
A vakot-sántát is arra viszi utja.

Márton magát kicses kékelibe vágva,
Oda pönögött a néző sokaságba.
Igy érezte magát honfoglaló Árpád,
Mikor fejet hajtott előtte a Kárpát.

Az angyalszerénység, bárhogy bujdossék is,
Nápfényre derül, megtapsoltatik mégis.
Egy elkurjantotta: Eljen Bagó Márton!
S visszhangzott az éljen ezer szíven-szájon.

A dicsőség utja tuskós nehéz ösvény.
A nép elismerést osztogatni fősvény.
Tehát mi ért volna föl boldogságával?
Mikor ő így kapta ezrével-százával!

De mert a szobor csak faragott kép addig,
Mig az egyház által föl nem avattatik:
Bejelentették a törvénytudó vének
Jámor óhajuk a falu lelkészének.

Maradiszellón jó Kokosai János
Volt ekkoriban az örökös plébános.
Persze — ki más? Márton adta elő szépen
Neki a küldöttség dolgát ilyenképen:

„Nagyon tisztelendő Lelkipásztorunkhoz
Minket mai napság abbeli sorunk hoz,
Hogy mi megszereztük szent Flórián szobrát,
Megszentelésére emelné föl jobbát.

A szent mátol ott áll a leégett közben,
Mert oda kívánták helyezni legtöbben.
A nép ezrével fog vespere utánra
A helyszínre jönni, pásztorát ott várja.”

„Jól van, édes fiam! Nagyon szép töletek,
Hogy buzgóságokért dicsőn kitettek;
En szolgátok vagyok, minden percbe készen.
— Hanem előbb mégis jó lesz, ha megnézem.

Mert hát nem szólhatok; és ez így nem jól van!
Hiszen az ilyeshez tán nekem is szóm van?
Most Isten hírével! Vespere utánra
Ha nem akad hiba, megy az Úr szolgálja.”

Amint a plébános a szoborhoz ére,
Azt se tudja szegény: fekete, fehér-e?
Csudálkozásában majdnem össze görnyedt:
„Uram bocsá! Soha, soha ilyen szörnyet!”

Ugyan nem szólt semmit, de elszorult szívvel
Látta, hogy a néppel egy kontár mit mivel.
„Ennek nem szabad így suttymban maradni!
Ezt az igazságnak kezébe kell adni!”

Szolgabiró papnak most nem nagy barátja.
De még akkoriban külön világ járta:
Egyház és bíróság együtt munkált azon,
Hogy segítve legyen minden közpanason.

A nép a szobornál rajjá gyülekezve
Órahosszat túrt-várt, leste papját egyre;
Ez meg a kihívott főszolgabiróval
Tárgyalta az ügyet bor mellett, szép szóval.

Becitáltak minden faluszája embert;
Igaznál mást szólni még a rossza sem mert.
Hogy mindent kitudtak a hallott kevésből:
Tisztán kiviláglik a — fölszentelésből . . .

Egyszer csak a sarkon pandur ruha kékül,
Utánna a pap jön, csak ugy, palást nélkül,
Meg a szolgabiró, karikás ostorral;
Erről látszik, hogy nem tréfa dolgot forral.

Mikor a néphöz ért, köszönt, tekintgetett,
Látszott a szemén, hogy valakit keresett.
Mihelyt megtalálta, nagyot kiált: félre!
S uri méltósággal oda tart feléje.

Bagó Márton uram ekkor pláne hizott,
Hogy kezét megrázzák, már előre bizott . . .
Megis rázták biz azt csakhogy a pandurok;
Emlékül soká meglátszott rajt a hurok.

Rá a szolgabiró legazemberezte,
Népbolondítónak, tolvajnak nevezte,
Aki a közjóra célzó buzgalmából
Ingyen kvártélyt kap a megye jóvoltából.

A népek is tartott jó gombócos leckét;
Lehordott öreget, fiatait, menyecskét;
Rut szegyenletükben ugy szökődtek széjjel,
Mint égről a csillag zivataros éjjel.

Márton mestert végkép elhagyta a kedve,
Vak dühében dult-fult, mint a láncos medve.
Két hónapig hordta a vármegye házán
A Flórián-dézsát — csakhogy ő a vállán.

Könnyebbségére volt — ő bár ugy találta —
Hogy vele hordotta boholyi komája,
De mint kisebb bünyös, csak egy hónap folytán,
Aztán maga — mert itt is ugy hívták — Flórián.

Ezt még kiheverte; de hogy haza tűzött,
Belőle örege-ífa csufot izzott;
Mind azt kérdezték, hogy: Mikor mén Boholyra?
Hányadán van már a szent Flórián szobra?

Ha csufolkodásban a vének is bőszők;
Hát még milyenek a csintalan gyermekök?
Ezek utóbb műhely-ablakára mentek,
Ott kérdezték: Flóriánt mikor farag kendtek?

Márton kiszédődött végkép s nem volt lusta,
Amint félkezébe akadt ép a musta,
Kívágta közjüket; egyet ugy el talált,
Meg se moccant többet — ott lelte a halált.

Hosszu nehéz börtön lett ennek a bére,
S bár kegyelemből leengedték felére,
A harmadik évben szárazságba esve
Mehalt szegény — épen Flóriánnap estve.

Pattantyúk.

(Gyűjtik: Mane-Tekel-Pharea.)

Sz.-Mihálynapra való gratuláció: Kedves Miska Sógor!

Isten jóvoltából kívánom, minekutána arannyal fokozott, bársonnyal behúzott, ezüst-patkós szeggel kiverit névnapodon épkézláb hagyott felvirradni a mennyei Felség, — tegye azt, hogy ne sokat számlál-gassa hajszáladat, hanem annyi áldással öntsön nyakon, a mennyei szál már lehullott fejedről, s a hány pohár magyarátit már megboldogítottál. A hányan csak vannak a mennyei cselédségből, egyéb dolguk ne legyen, mint hogy kegyelmed utjából sepergessék a földi gondokat, és minden okokat, melyek a megtelt bugyellárisához való juthatásod akadályozzák, s hogy boldogságnak aransarkantyus csizmái a bajok pocstájában be nem sárosodván, jókedvednek kulacsa mindig tele legyen magyaráti avagy szóntaival, s va-

lahányosor egyet kortyantasz belőle, mindannyiszor éljente kiáltson valamennyi selyem boeskorban járó anyagi nemzetség; és ha netalán esz vagy hideglelés, köszvény vagy guta és más nem szerettem vendég kerülgetné személyed táját, két-két paradicsombeli hajdu álljon ott kétfelül mogyorófa-pálcával s kergesse azokat oda a honnét eljöttének; téged pedig úgy mártogassanak minden boldogságban, mint Phares nejét a Vöröstengerben. Ha pedig végtére eljő az a kegyetlen halál, ki minden embert szénának néz, s lekaszálja személyed táját, ne hagyják ama mennyei szekerek forspont után járnai soká lelkedet, hanem jöjenek hamar érte hat más világu lóval s úgy vigyék be nagy trombitaszóval ama mennyei pitvarba, hol Ábrahám, Izsák, Jákob és a többi zsidó patriarkák harminchárom ezer vörös nadrágos cigány égbe repült hegedűszo s trombitába fagyott nótájuk mellett járják piros bársony bugyogóban, selyem harisnyában és klumpában a kálai kettőst. Az Isten éltesse!!
Gyulád.

Lesz polgári házasság. Az esketést ceremóniás meggyekben a szolgabíró fogja végezni. Miután némelyik szolgabíró lelkéhez még mindig hozzá van nőve a deres, melytől megválni nem tud, attól félek, hogy a jövőben ilyen jelenetek fordulhatnak elő a szolgabírói hivatalban: Délelőtt 10 órakor.

Szolgabíró (hajduhoz): János hozd be a derest és húzz a delinkvensre 25-öt, de zsirosat!

János a kiadott parancs szerint elhedegeti a 25-öt.

Szolgabíró: Most vidd ki a derest, és hozd be az oltárt, mert 11 órakor esketés lesz. Seifensteiner Salamon az árendás nőül veszi Piros Pannát a kisbíró lányát.

János behozza az oltárt. 15 pere mulva a szolgabíró végzi az esketést. A hajdu mint vőfélfungál — egyik kezében a korbácsot, a másikban pedig virágcsokrot tartva.

M... arról nevezetes, hogy rettenetes nagyokat tud fülleneni. Találkozik vele N.

— Mondj hamar egy hazugságot.

— Rögjön szolgálók! Istóczy lapját Rothschild subvencionálja.

X. asszonyosság annyira elhízott, hogy 210 kilogrammot nyom. A férje valamivel karcsubb, az csak 200 kilogrammal bír. Az orvos az elhízott házaspárnak mozgást rendelt és ennek következtében a férj feleségét 3-szor, az asszony pedig férjét mindennap 4-szer járja körül.

Hirek.

Ujvidéken a f. hó 7-én tartott városi közgyűlésen Stefanovits Konstantinnak 37, Dimits Theodornak 28 évi tanítói szolgálat után 100—100 fti évi kegydíj engedélyeztetett. Nyomban ezután a csőszök 16 frtnyi havi fizetése 20 frtra emeltetett. Tehát az újvidéki tanács bölcsesége szerint úgy viszonylik a tanító a csőszhöz, mint 100 fti a 240 fthoz. Vagyis minden csőszét 2-4-szer többre tartja mint tanítóját. Elmondjuk ez alkalomból még egyszer azt a nagy igazságot, hogy: annyira becsüli mindenki az iskolát és tanítót, amennyi hasznukat vette.

Bécsből a es. kir. gazdasági egylet okt. 10-iki kelettel értesít, hogy ott 1881. ápril 8-án és következő napjain hízott jószág-kiállítás tartatik. Elodáig akárki hozzá készülhet és szép pénzt gombolhat be szorgalma után.

A Kula melletti pusztapékai gazd. telepen nov. 15-ig terjedő pályázati idővel 320 fti készpénz és vagy ezer fti értékű természetbeli javadalom mellett intézői állomás lesz betöltendő. Folyamodók a földm. ipar- és keresk. miniszteriumhoz forduljanak.

Göndöcs Benedek, békés-gyulai apát ur, lapunk szíves támogatója, mint az orsz. méhészegylet alelnöke, fölkerült bennünket nyilvános megkérdezésére annak: mennyi egészen tiszta csurgatott szímmézet ki mennyiért szándékozik helyben, vagy Budapestre szállítva, Párisba, biztosított föltételek mellett eladni? Szilányi úr, mint földink, ilyen bevásárlásra 30000 frank előleget ajánlott föl. Tehát nem kell holmi járványos svindlitől tartani, hanem akinek ilyes eladó portékája van, forduljon irásbelileg a fenttisztelt apát urhoz és biztos piacot szerez termékeinek.

Beküldetett. Megbotránkozva láttam már több ízben, hogy az Ujvidék sz. kir. város tanácsa által kiállított katona-átvonulási szállásjegyek honvédek részére, is magyarul nem, csak németül és szerbül állítatnak ki. Tude erről a város tanácsa? Ha nem, vesz-e most tudomást? Meglátjuk!
B. G.

Szabadka városa f. hó 12-én tartott közgyűlésén a budapest-zimonyi vasút ügyét behatóan tárgyalván, hosszas vita után a szabadka-bajai szárnyvasútra nézve azt állapította meg, hogy: „A város tulajdonát képező földeket és a vonalra megajánlott husz ezer helyett, harminc ezer forintot e célra feláldozni hajlandó.”

Pertich Mihály, főkapitány indítványára Szabadkán, az okt. 13-iki közgyűlésen, az iparosoknak már imént emlegetett kérvényéhez képest, a helypénzsedés elejtetett.

A „Baja” úgy hallja, hogy báró Rudics József fog megyénk főispánjával kineveztetni. Biztos kutforrásból tudjuk, hogy nevezett ur ezen méltóságot elfogadni — legalább most — nem hajlandó.

Riggicán Schein Jakab, pörvezető, 85 éves korá-

ban összekelt Rosenberg Ábraháméval, 75 éves özvegy menyecskeivel. Legyenek Mathuzálemek!

Adán most már 600 folyó méter járda áll készen, a 6 oldalú híres sósbogdányi kövekből, a közforgalomnak átadva.

A zombori állami főgymnasium szegény tanulóit segítő egyesület alaptökejének gyarapítására eddig következő adományok folytak be: Gallé Titusz gymn. tanuló ivén: Bieber Ida 1 fti, Barthal 2 fti, Falcióné G. 1 fti, Husvéth Paula 1 fti, Jakobsits Mihály 1 fti, Dr. Roheimné 1 fti, Kiss Manó 1 fti, Beke Gyula 1 fti, Mihelics Péter 60 kr, Elleméri 60 kr, N. N. 1 fti, Thurszky János 1 fti, Kuluncsits Agoston 1 fti, Dr. Rátay 1 fti, Tripolszky 1 fti, Kohut Henrik 1 fti, Polakovits Janka 50 kr, Dr. Spitzer Mór 2 fti, K. 1 fti, Tunner Nándorné 1 fti, Czirtusz Ferencz 1 fti, Roheim Sándor 1 fti, Dr. Grüner 1 fti, Fratri-csevits Mária 1 fti, Bezerédy 2 fti, Szemző István 5 fti, Dr. Csihás Benő 1 fti, Molnár István 1 fti, Latinovits Irén 1 fti, Henneberg Sándor 50 kr, Matzitz Lajos 40 kr, Lang Flórián 80 kr, Stern Mór 1 fti, Dalmay József 1 fti, Stein Márk 1 fti, Gallé Emil gyógyszer. 3 fti, Dr. Schuller Simon 1 fti, Vojnits Zákó Berta 1 fti, Schöffner Károly 2 fti, Kovácsy Alajos 1 fti, Kórics Eszter 1 fti, Markovits 1 fti, Divald Gyula 1 fti, Popits I. 1 fti, Szemző Sarolta 1 fti, Dr. Pavlovits Simon 1 fti, Bibra százados 1 fti, Gőszl Károly 1 fti, Jónász S. 1 fti, Schlieszer testvérek 1 fti, Lustig Jakab 30 kr, Theodorovics N. G. 1 fti, Tóth J. 60 kr, Kovácsy Vilma 1 fti, Dr. Schlesinger Samu 2 fti; — Aradszky György ivén: Aradszky Péter 1 fti, özv. Aradszky Julianna 1 fti, Gruits Dasa 1 fti, Gruits Perszida 20 kr, Weidinger S. & Zs. 50 kr, Stanimirovits P. 50 kr, Dobák 1 fti; — Bergel József ivén: Blumenthal János 1 fti, Spitzer Bernhard 1 fti, Jónász Károly 30 kr, Resnován Felice 30 kr, Olvashatlan név 50 kr, Jozits Borbála 20 kr, Bruck Sámuel 50 kr, Millassevits János 1 fti, Gartner Ferenc 1 fti; — Weisz Mór ivén: Weisz Sándor 1 fti, Weidinger S. & Zs. 50 kr, Engel 50 kr, Jónász Samu 50 kr, Schlieszer 50 kr, Lustig J. 30 kr, Klein E. 20 kr, Schön Adolf 50 kr, Müller Sándor 50 kr, N. N. 10 kr, N. N. 20 kr; — Tárcazy Dezső ivén: Polzovits Aron 2 fti, N. N. 2 kr, N. N. 2 kr, Schön Adolf 30 kr, Stojkovits Z. G. 50 kr, Scherer F. 20 kr, Hay Fanny 20 kr, Popits I. 1 fti; — Baumgarten Pál ivén: Weisz Vilmos 30 kr, Ungar Béla 15 kr, Bárány Lipótné 40 kr, Bárány Zsiga 1 fti; — Wámoscher Lajos ivén: Weisz Vilmos 20 kr, Wámoscher 16 kr, Weidinger S. & Zs. 40 kr, Spitzer B. J. 50 kr, Holländer József 50 kr; — Herczenberger Dezső ivén: Raab János 1 fti, N. N. 30 kr, Csernyus István 40 kr; — Kardos Dezső ivén: Hiltl Sándor 10 kr, Ambrozovits Emil 30 kr. — A vagyon kezelésnek átnyújtott Bittermann Sándor gymn. tanuló 7 frtot; — összesen 95 fti 5 kr, melylyel a segítő egyesület alaptökeje 377 fti 5 kr-ra emelkedett. — Fogadják a nemeslelkű adományozók a tanügy érdekében tett eme áldozataikért az egyesület köszönetét!

Gajcsinovits Gábor, újvidéki ügyvéd, Adán nővérénél 12-én 56 éves korában meghalt. Az erős testalkatú nevezetes dalár, a bölcsőtől a sirig egy dalhullámszón futotta pályáját. Nyugodjék békével!

A szabadkai takarékpénztár sept. havi forgalma, a beküldött mérleg szerint 830.660 fti volt.

Erődi Dániel, nagykikindai tanár, f. hó 12-én esküdt meg Baján Kazal Ilka kisasszonnyal.

Markovics Mihály, helybeli vaskereskedő és ismeretes pénztözsér, vasárnap közesudálkozásra csődöt mondott. A különös esemény városzerte nagy föltűnést kelt és a legkülönbözőbb magyarázatokra nyújt alkalmat. Mi a biztos adatok kiderültéig várunk.

Beküldetett. Ujvidék sz. kir. város „Erzsébet” és „Koszorú” szállodáiban megszállván, azt hiszem, nem tettem egyebet, mint magyar honpolgári joggal élttem, midőn az elm adott tiszta német és szerb jelentkezési cédulák betöltését és aláírását megtagadtam s ugyanolyant magyart követeltem. Múltó megütöközésel tapasztaltam azonban, hogy olyannal a nevezett szállodák nem rendelkeznek. Miután föl nem tehető, hogy Ujvidéken a nevezett szállodákban számos magyar nem fordul meg naponként; miután továbbá az érintett szállók bérlői vendégeiknek, mint fentartóknak, jelzett jogos követelését nem ignorálhatják; felkérem e megye minden magyar fiát, hogy a megnevezett szállók ezen illemtagadót és sérelmes eljárását hozzám hasonlóan visszautasítsák és ismétlődés esetében az államnyelv és nemzet iránt több tisztességet tanúsító helyekre szálljanak.
B. G.

A keresk. ministerium megengedte, hogy a szlavoniai vesztegzár dacára onnan Zomborba Kolompár József és társai 116 db vágó marhát szállithassanak. A szállítmány csütörtökön a vonattal érkezett és rendőrileg elzárattott; azonkívül levágáskor minden darab marha külön orvosi vizsgálat alá kerül.

A pr.-szl.-iváni jegyzőségre az ügyes és népszerű Rédei Lajos megyei iktatónak van közbeszéd szerint legtöbb kilátása, amennyire hiteles hallomásokban megbízhatni.

Ő felsége Schmausz Károly apatini és Millassevits Antal mélykúti jegyzőket sok évi ügybuzgó szolgálataik elismeréséül a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. Éljenek! Azt kiáltja nekik mindenki, aki tudja, mi az, évtizedeken keresztül kifogástalan jegyző hírében állani.

A legjártabb utak mentében gesztenyés kofák üldögélnek és törött fazekakban tőzeggel meg fával fűtögetve kínálják gyümölcsüket. Kívánatos, hogy argusszemű rendőrségük is kényelmetlennek ismerje

el az általuk és miattuk utcahosszat szállongó hamut s őket legalább földtől kazánok tartására szorítsa.

A héten egy névnap alkalmával egy előkelő házban délutántól este tizenegyig boroztak; ekkor a vendégek felöltöt huzva bucsuzni kezdtek. Az obligát szentjánosáldása után valamelyik fölvetette azt a nagy kérdést, hogy mi különbség van a turó és a sajt között? Ezen aztán úgy állva, felső kabátban, hébe-hóba ismételve a bucsuzást, reggel négy, mondd négy óráig eldisputáltak. Pedig csak öten voltak.

Császár Sándor, bezdáni néptanító, eljegyezte Burkovits Ádám, ottani vendéglős kedves leányát, Hermina kisasszonyt.

Schwarz Mór, V. honv. zászlóaljbeli hadnagy, vezetéknévét ministeri engedélylyel Szécsire változtatta.

A gazdasági egyesület igazgató-választmánya f. október havában az őszi országos vásár vasárnapján d. u. 4 órakor, Szabadkán a városház kisebb tanácstermében ülést tart.

Uj zeneművek. Táborszky és Parseh nemzeti zeneműkereskedésében megjelentek: „Rudolf csárdás” és „Stefánia csárdás”, Rudolf trónörökös és Stefánia kir. hercegnő ő felsége kézfogójának emlékére. Mind a kettőt zongorára szerző Rácz Pál. Ara egynek-egynek 1 fti. Ez azon két csárdás, melyet szerző saját zenekarával a közelmúlt napokban ő felsége a királyné előtt Gödöllőn eljátszott, s az első diszpéndányokért ő felségétől 10 arany jutalmat kapott.

Hirdetmény. Az 1880. évi 27-ik t. c. alapján készített hadmentességi díj 1879. és 1880. évi kivételű lajstromok a városi számvétség hivatali helyiségében 8 egymás után következő napon át, f. é. okt. 18-tól bezárólag október hó 25-ig napjáiig közszemlére kitéve lesznek. Figyelmeztetnek az illető érdekeltek, miszerint netaláni felszólamlásaikat a fent kitett határidőn belül a városi tanácshoz, vagy a helybeli m. k. adófelügyelőhöz beterjeszthetik. Felszólamlásnak van helye, illetőleg hadmentességi díjat nem kötelesek fizetni: 1. a keresetképtelenek, a mennyiben egyszersmind vagyontalanok is. 2. A közsegélyben részesített szegények. 3. A véderőről szóló 1868. XL. t. c. 18. §-ában említett védkötelesek és a népfelkeléshez tartozók, azon évben, melyre szolgáltatásra behívtak. — Kelt Zomborban 1880. évi okt. hó 16. A polgármester.

Iványi István, szabadkai főgymn. tanár a múlt napokban körünkben időzött a helybeli levéltárak megtekintése céljából. Itt jártának legfontosabb eredménye az, hogy ugyane célra Radics György főgymn. igazgató elnöke alatt működendő helyi társulatot létesítenie sikerült.

F. hó 16-án a jegyzői vizsgálatot letették: Tesényi István, Bittermann Károl, Gruics Lázár.

Fischer es. kir. főhadnagynak ötödik éves ritka kedves kis leánya elhunyt.

A jankováciak ma egy hete szeretett plébánosuk vezetésé alatt kilenc tagú bizottsággal köszönték meg a megyés érseknek az ott emelendő leányiskolára ajándékozott 6000 fti segélyét.

Moholyos Rafai János, jómódú polgár, a templomnak díszes új keresztelőkutát csináltatott.

Kanyó János, ujmisés, Fajszra helyeztetett ki káplánnak.

F. nov. hó 8-ig kiszolgált altisztek huszan, 300 fti évi bérért és ruháért folyamodhatnak Bajára a tanácshoz rendőri állomásért.

Terkanap akadályokkal. Városunk egyik uri hölgyét nevenapja alkalmából a házbeli cselédség holmi apró ajándékokkal akarta megörvendeztetni. Meg is vették a holmit, el is csenték szobájára kulcsát, hogy oda a gyengédség tanujleit berakván, urnőjüket az öröm asztalánál megköszönthessék. Azonban a véletlen szeszélye úgy akarta, hogy míg a szobában magukra zárokazva dolgoztak, az urnő onnan valami kulcsot akart elhozatni s a küldött egyéntől csodálkozva hallotta, hogy ajtaja be van zárva. Midőn e tényt ismételve konstatálták az odaküldöttek, egyik kikerült az utcára s gyertyát látván kipislogni az előbb sötét szobából, minden kétségen felül tanusította, hogy idegenek járnak benne. A gyanu is magától szokvány nőni, mint az adósság, az egyik házi szolga benézett az ablakon és képzelete világánál egy férfit és két maszkírozott nőt vélt láthatni. Ucu rajta: fegyverrel tettek a fakanáltól a sóprűig minden házi eszközt, kocogtak, ujjongtak, fenyegetődztek — ellátva minden ablakot, ajtót és egyéb kijáró utat. Erre a tisztelgő ekspedició elfujta bent a lámpát, mi az általános tévhitet még száz perccel fokozta s az előbbi lassú fogadkozások rémesnél rémesebb ijesztgetések alakjában hatoltak be a félreértett meglepők füleibe. Mikor már ezek tisztán belátták, hogy a dolognak fele se tréfa, kinyitották az ajtót és — piff-puff! a házi gazda minden tanakodás nélkül elnyakalta őket. Mást akartak meglepni s ők lepdöttek meg.

Akik a „Bácskai Naptár” vagy a „Bácskaer Kalender” eladására illetőleg házhoz hordására 20—25 % mellett vállalkozni hajlandók, a »Bácska» szerkesztőségében még e hét folyamán jelentkezzenek. A maig megrendelt 1250 példány a hét végeig szétküldetik.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

H I R D E T É S E K.

Ich nahm meine Zuflucht zu Ihrer Malz-Gesundheits-Chokolade Nr. 1, und schon nach dreitägigen Gebrauch derselben erlangte ich zu meiner eigenen und meiner Angehörigen Ueberraschung meine volle Gesundheit wieder.

Oeffentliche Anerkennung

über die wunderbare Heilung von Hals-, Husten-, Magen-, Brust- und Lungenleiden.

An den k. k. Hoflieferanten der kaiserlichen Kaiserin, Herrn

Johann Hoff,

k. k. Rath, Besitzer des goldenen Verdienstkreuzes mit der Krone, Ritter hoher preussischer und deutscher Orden.

Wien, Fabrik: Grabenhof 2, Fabrik-Niederlage: Graben, Bräunerstraße 8.

Euer Wohlgeboren!

Ich kann nicht umhin, Ihnen mit aufrichtigen und wärmsten Danke die erfreuliche Mittheilung zu machen, daß ich nach dreitägigen Gebrauch Ihrer Malz-Chokolade meine Gesundheit wieder erlangte. Diese wahrhaft wunderbare Heilung erzielte ich, wie erwähnt, durch den Gebrauch von Malz-Chokolade und zwar Nr. 1.

Ich bitte Sie, geehrter Herr, diese Zeilen als ein kleines Zeichen meiner Dankbarkeit für meine Lebensrettung entgegenzunehmen und im Interesse aller Leidenden diese meine Anempfehlung der Hoff'schen Präparate zu veröffentlichen. Zum Schluß wollen Sie noch vernehmen, daß meine Heilung durch Ihre Malz-Chokolade, zumal die rasche Wirkung derselben von Jedermann nicht genug angefaßt und bewundert wurde, und zum Beweise, daß ich mich keiner Uebertreibung schuldig mache, könnte ich Alles, was ich berichten, wahrheitsgetreu vor Gott und der Welt bezeugen. Ich grüße Sie bestens und zeichne mit aller Hochachtung Ihre dankschuldige Anna Pestl, Webersgattin, Amcis (N. De.) 3. Dez. 1879.

(Bitte um Zusendung von 5 Kilo Malz-Chokolade Nr. 1.)

Amtlicher Heilbericht.

Szareth der neuen Kaserne in der Pionierstraße, Berlin. Um neue Sendung des trefflichen Hoff'schen Malzertraft-Gesundheitsbieres, das den Verwundeten so gut gethan, daß sie es ungern entbehren, ersucht im Namen der pflegenden Damen.

Minister v. Noon.
Hauptdepot: Stefan Popits Zombor, Hauptplatz, in 4-4
Theaterplatz Joó Dezsó.

Clayton és Shuttleworth BUDAPESTEN.

A közelgő időnyre ezennel ajánljuk dús felszerelt raktárunkat, malmok, szezskavágók, répezázók s egyéb gépek beszerzésére, s egyidejűleg bátrak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemű gazdaközönseget arra figyelmeztetni hogy a f. évi szeptember hó 19-től 22-ig Békés-Csabán megtartott gazdasági gépkiallítás és gépversenyénél, gépeinknek hasonlíthatatlanul kitűnő szerkezete és szabatos munkája a bíráló bizottság által 7 db ezüst éremmel lett kitüntetve és pedig:

az egyetlen nagy ezüst éremmel szállítható 4 fogatú tisztító szerkezet és zsákoló készülékkel ellátott járgány cséplőgépnünk; — a legnagyobb kitüntetés egy nagy ezüst éremmel V R S I jegyű 3 vasú ekénk; — az egyedül e célra kitűzött ezüst érmekkel pedig konkoly választó gépeink (Trieurok), szezskavágóink, — rogtoróink, — répezázóink stb.

Gőzgépek a kiállításból egyáltalán ki voltak zárva.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH,

8-2

Budapest, vácsi körút 80. sz.

SZTANOJEVICS ZS.

fűszerkereskedésben Zomborban

EGY IFJU SEGÉD

úgy egy

tanonoz felvétetik.

3-1.

Uj czipő raktár!

SZTOJKOVITS G. ZAKARIÁS

A „LEVÉLHEZ” CZIMZETT

Zombori kereskedő

RÖVID ÁRÚ (GALANTHERIE, NÜRNBERGI) ŰZLETÉT,

mely 10 év óta fenáll, saját házában, a fő utcán a takarékpénztárnak átellenében; bátorkodik a n. é. helybeli és vidéki közönségnek becses figyelmébe ajánlani.

Az űzlet a legújabbban dús felszerelt gyári, ugymint: férfi-, nő- és gyermeki cipőkkel, nemkülönbén csizmákkal fel van szerelve, téli és nyári évadra, amelyek a legjutányosabb áron és a legnagyobb választékban kaphatók.

Ugyszintén nagy választékban, — lámpák és osillárok (Luster) valódi és nagyhirű R. Ditmár bécsi gyárából eredeti olcsó áron kaphatók!

Továbbá az eddigi mindennemű árucikkeit nagyon olcsó áron ajánlja, ugymint kendőket, harisnyákat, szőrmét, (haris), különös szép izléssel kiállított koszorúkat a sírokra, paplanokat, madracokat, mindenféle gyermeki játékokat, esernyők, esőköpenyek, üveg golyók, lámpaernyők és lámpaüvegeket.

Az űzletet a n. é. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlva, kér számos látogatást, — egyttal igérve, hogy mind a helybeli mind a vidéki megrendeléseket a legpontosabban fogja teljesíteni.

Derékfűzők, bőröndök és madár halickák.

Uj lámpa raktár.

Uj lámpa raktár.

Női- és gyermek-kalapok.

GOLDFAHN SÁNDOR

38-18.

norinbergi-, díszmü- és rövidárú-kereskedése Zomborban a főutcában.

Ajánlja a jelen évadra dús választékú NŐI-RUHA-RAKTÁRÁT.

Mindennemű selyem-, bársony-, pamut- és cérna-szalagok; cérna- és selyem-csipkék; fekete- és színes-pamut-bársony, valamint mindennemű bélésszövetek.

Nagy raktár férfi- és női-fehérművekből, úgy kiházasítási-kelengyék.

UTAZÓ BÖRÖNDÖK urak és nők számára nagy választékban.

Dús választékban legfinomabb napernyők és legyezők.

China ezüst evő-eszközök

a cs. k. ezab. BERNDORF-féle éregyárból.

Valódi AMERIKAI-VARRÓGÉPEK minden szerkezetben, 5 év jótállás mellett.

Szikvíz készülék gyári áron.

ÓVSZEREK, gumi- és hallólyagból 1-5 frttig.

CSÉSZI-MŰSZEREK.

Valódi tájtékpipákat, a legújabb metszetekkel, alkalmi ajándéknak. Azon kívül kapható nagyban és kicsiben minden e szakmába vágó cikk, a legolcsóbban és legjobb minőségben.

Aranyheretek és olajnyomat-képek.

Joanovits M.

Hatóságilag engedélyezett tudakozó és szolgálatot közvetítő intézetét és

ügynökségét

ZOMBORBAN

a szerb egyház tulajdonát képező épületben f. évi október hó 1-én megnyitotta.

Közvetít mindennemű szolgálatot, elvállal házak és földek adás-vevése és bérbeadása iránti megbízásokat.

Legnagyobb készséggel eszközöltetnek megbízások és adatnak felvilágosítások.

Egyttal értesre adatik, miszerint egy jó állapotban levő zongora eladó és egy egész ház f. évi november hó 1-jétől bérbe vehető.

3-3

Pályázat

Csonoplán német nyelven tanító állomásra. Jövedelme: 400 frt o. é. kézpénz, öt hold földnek hasznélvezete, és 50 frt lakkbér. Ezen javadalom fejében tartozik az ismétlő iskolában is tanítani. Bizonyítványokkal felszerelt folyamódásokat a csonoplai r. kath. iskolaszéknek küldjék f. é. november hó 5-ig.

Mayer Nándor,

3-2

csonoplai plébános.

Hirdetés.

1-1

Néhai Bratyevacszy Titusz priglevica szt. iváni jegyző hagyatékához tartozó 13 1/2 cat. hold szántóföld és 24 kapa szőlő, szép gyümölcsös, virágos kert, ujonnan helyreállított épület a borászathoz célszerűen berendezett pincével együtt örök áron szabad kézből eladó.

A nevezett birtok egy tagban kerítéssel körülkerítve Prig-Szt. Iván községe közvetlen közelében fekszik a római sáncok mellett.

Venni szándékozók a közelebbi feltételek megtudása végett Prig-Szent Iván on özv. Bratyevacszy Fannyhoz fordulhatnak, mivel a vevést illetőleg szerződést köthetnek.

Hirdetmény.

Alulírottak szerencsések a n. é. közönség tudomására ejteni, hogy a bel- és külföldi elsőrangú gyárakból igen gazdag választékú, divatos és finom, úri és női

gyapju és selyem ruhakelméket

hozattak, nemkülönbén minden rendű kézműáru cikkeket igen olcsó áron raktáron tartanak. Egyttal jelentik, hogy a vászon, kanavász, kenderszövet csinvat és szőnyeg szakban igen gazdag Lippert Karoly-féle hírneves űzletet átvették és azt a legjobb gyári termékek által fölfrissítve igen jutányosan ajánlják.

Rögtöni pontos postai szolgálatot biztosítva számos megkeresésért esdenek a

3-2

Schlieszer testvérek.